

Csillag Pagony Óvoda

Pedagógiai programja

2013

Tartalom

Az intézmény adatai	4
Az intézmény működését meghatározó dokumentumok.....	5
1. Bevezető.....	6
Óvodánk bemutatása	6
2. Óvodánk célfejezete	7
2.1. Gyermekképünk	7
2.2. Óvodaképünk	7
2.3. Óvodai nevelésünk alapelvei.....	8
2.4. Óvodai nevelésünk céljai	9
2.5. Óvodai nevelésünk feladatai	9
Az egészséges életmód kialakítása.....	9
3. Óvodai helyzetképünk.....	15
3.1. Személyi feltételrendszer	15
3.2. Tárgyi feltételek	16
4. Az óvodai élet megszervezése, tervezés.....	18
4.1. Az óvodai élet megszervezése.....	18
4.2. A csoportszerkezet	18
4.3. Tervezés	19
4.4. Pedagógiai szempontok, alapelvek a napirend, heti terv szervezéséhez	19
5. A program tevékenységformái	21
5.1. Játék.....	21
5.2. Verselés , mesélés	23
5.3. Ének-zene, énekes játék, gyermektánc (zenehallgatás).....	24
5.4. Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka, barkácsolás.....	26
5.5. Mozgás	28
5.6. A külső világ tevékeny megismerése	29

5.7. Munka jellegű tevékenységek	34
5.8. A tevékenységekben megvalósuló tanulás	35
5.9. Kétnyelvűség az óvodánkban.....	37
6. Hagyományok, óvodánk ünnepei	37
7. Óvodánk kapcsolatai	39
7.1. Kapcsolattartás a családdal.....	39
7.2. Az óvoda és bölcsőde.....	39
7.3. Az óvoda és iskola.....	40
7.4. Az óvoda egyéb kapcsolatai.....	40
8. Gyermekvédelem az óvodában	41
9. Az iskolára érett gyermek jellemzői.....	42
9.1. A testileg egészségesen fejlődő gyermek	42
9.2. A lelkileg egészségesen fejlődő gyermek	43
9.3. A szociálisan egészségesen fejlődő gyermek	44
10. Az óvoda egyéb szolgáltatásai	44
11. A program működését tervező, elemző, és értékelő dokumentumok.....	45
12. Felhasznált irodalom	46

Az intézmény adatai

Az intézmény alapítójának és fenntartójának neve: Csillag Pagony Nonprofit Kft.

Az intézmény fenntartójának címe: 1038 Budapest, Rókvár utca 25.

Az intézmény fenntartója: Herczeg Ágnes

E-mail címe: info@csillagpagonyovi.hu

Telefon: 06 20/573 9300

Az intézmény neve: Csillag Pagony Óvoda

Címe: 1038 Budapest, Rókvár utca 25.

E-mail címe: csillag.pagony.ovoda@gmail.com

Web: www.csillagpagonyovi.hu

Telefon: +36 1 631 6481

Intézmény vezetője: Szilágyiné Csollák Klára

Telefon: 06 30/850 3440

A programot készítette: Varsányi Kinga

Az intézmény típusa: magán óvoda

Az intézmény OM azonosítója: 203013

Az intézmény nyilvántartásba vételi száma: 634

Az intézmény férőhelyeinek száma: 44 fő

Az intézmény tevékenységei: 851011 Óvodai nevelés, ellátás,

A programot elfogadta: a Csillag Pagony Óvoda nevelőtestülete

A programot jóváhagyta: Csillag Pagony Nonprofit Kft. fenntartó képviselője

Hatályos: 2014. December 12.

Érvényes: a kihirdetés napjától visszavonásig

Az intézmény működését meghatározó dokumentumok

Jogsabályi háttér:

- 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
- 326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992.évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról
- 363/2012.(XII.17.) Kormány rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról

1. Bevezető

Óvodánk bemutatása

Magánóvodánkat Budapest III. kerületében Csillaghegy központi részén 320 m²-es, nagy kerttel rendelkező, önálló családi házban működtetjük. Az intézmény Észak – Budán a Duna parthoz közel, ősfás, ligetes környezetben helyezkedik el.

Az óvoda létrehozásának célja az óvodás korú gyermekek iskola előkészítése, mely kis létszámú csoportokban, két tannyelvű óvodaként (magyar-angol), az egyéni fejlesztések lehetőségét kihasználva valósul meg. Célunk, hogy rugalmasan alkalmazkodjunk az egyedi igényekhez, és a gyermekek már az iskolába lépéskor plusz nyelvismereti előnnyel rendelkezzenek. Programunkat zenei módszertannal kívánjuk megvalósítani, ezért szakmailag megfelelően képzett munkatársakat alkalmazunk.

Zenei módszertanunk szakmai programunk része, mely alkalmazása rendkívül jó hatással van a gyermekek fejlődésére, hangulatára.

Óvodánkban minden feltétel adott ahhoz, hogy nyugodt, szép környezetben nevelhessük a gyermekeinket. Tágas helyiségek és szép kert áll rendelkezésükre, hogy kibontakoztathassák személyiségüket, kreativitásukat. Élmenygazdag óvodát igyekszünk kialakítani, hogy ezzel is színesítsük, elősegítsük a gyermekek pozitív személyiségfejlődését.

Meggyőződésünk, hogy a személyiségformálás a családdal együttműködve, megértő, együttérző nevelői hozzáállással, szeretetteljes, derűs, családias légkörben valósítható meg.

Valljuk, hogy minden gyermek egyedi, megismételhetetlen és mással nem helyettesíthető egyéniség, aki személyiségében állandóan fejlődik. Óvodai nevelésünk alapvető célja a gyermeki személyiség kibontakoztatása, nevelése, fejlesztése, melyet elő kell segíteni tudatosan tervezett, szervezett nevelési helyzetek megteremtésével. Ezen kívül fontos a szocializáció minél teljesebb megvalósítása, a kreativitás elősegítése, az életre való felkészítés, hogy a gyermek bátran és örömmel induljon később az iskolába.

Mindezekhez azonban nagyon lényeges azt a kiegyensúlyozott, nyugodt környezetet megteremteni, amiben képesek az akadályokat átlépni, mert az óvodáskorúak alapvető szüksége a biztonságérzet, csak az ezt megteremtő környezetben képesek fejlődni. Tehát a sikeres óvodai neveléshez ki kell alakítani egy olyan szeretetteljes, biztonságos légkört a

gyermek számára, ahol érvényesíthetik szükségleteiket és jogukat is. Ehhez az egyik legjobb mód a zenei módszer aktív használata, mert ez az egyik művészeti ág, melyet a legkönnyebb befogadniuk.

Összegezve, nevelésünk alapvető célja a gyermekek társadalmi gyakorlatra való felkészítése a gyermekek személyiségfejlesztésével és az életre való felkészítésével a tevékenységek által és azokon keresztül a gyermekek egyéni sajátosságait és jogait figyelembe véve, olyan módon, amelyben a zene dominál.

Mottónk:

Ráfordított energia + Türelem = Eredmények

„Az emberek gyakran figyelmen kívül hagyják ezt az elvet. Azt kérdezik: „Mit kaphatok holnap, ha ma elvetem a babszemeimet?” A válasz: „Nedves babszemecskéket.” A mag törvénye így szól: „Ma ültetsz, és KÉSŐBB aratsz!” Ma ültess babszemeket, és szedd le négy hónap múlva a termést. Amikor még mindenki magának termelt, valószínűleg ezt az elvet jobban értették. De manapság az instant levesek korát éljük.”

(Andrew Matthews – Hallgass a szívedre)

2. Óvodánk célfejezete

2.1. Gyermekképünk

A gyermek fejlődését meghatározzák genetikai adottságai, sajátos érési folyamatok és spontán, tervezett, szervezett helyzetek, környezeti hatások. Ezekből kiindulva a gyermek egyéni adottságait szem előtt tartva neveljük őt, hogy a társadalomba beilleszkedni tudó, a környezetét szerető és annak érdekében cselekvő emberré váljon. Mindezt a gyermekek zeneszeretetére építve igyekszünk véghezvinni.

2.2. Óvodaképünk

A gyermek a legfontosabb érték. Biztosítjuk, hogy az óvodánkba járó minden gyermek szeretetben, derűs légkörben, a családdal karöltve ismerkedhessen az őt körülvevő

világgal. Úgy véljük, hogy a játékos és zenés tevékenységek közben az egyéni képességek figyelembe vételével a gyermekek alkalmassá válnak a zökkenőmentes iskolai életre.

2.3. Óvodai nevelésünk alapelvei

Úgy gondoljuk, hogy a sikeres személyiségfejlődéshez elkerülhetetlen bizonyos alapelveket követni, azokhoz ragaszkodni a mindennapi tevékenységek során. Alapelveink a következők:

- A gyermeki személyiség kibontakoztatásának és a differenciált fejlesztésének elve: igyekszünk segíteni a gyermeki személyiség fejlődést, és egyénre szabott képesség és készségfejlesztést végzünk a gyerekek személyiségét, egyéniségét és életkori sajátosságait figyelembe véve.
- Pedagógiai etika elve: tiszteletben tartjuk a családok belső szokásait, és az intézmény pedagógusai és az ott dolgozók titoktartásáról biztosítjuk a szülőket a családok ügyeivel és a gyermekekkel kapcsolatban.
- Az emberi méltóság tiszteletének elve: a gyermekeket közösségünkben tisztelet, elfogadás, szeretet és megbecsülés övezi.
- Az óvoda és a család együttműködésének elve: a családi nevelés elsődlegességét elismerjük, tiszteletben tartjuk a szülők nevelési elveit. Óvodai nevelőmunkánkban is számítunk támogató együttnevelésükre.
- A másság elfogadásának elve: nevelőmunkánkat áthatja a gyermekek egyéni különbségének tiszteletben tartása, a szereteten és elfogadáson alapuló magatartás, a tolerancia.
- A felnőtt modell fontosságának elve: a gyermekek alapvető szociális tanulási formája az utánzás, ezért az óvodában dolgozó felnőttek pozitív modell szerepét – beszédét, viselkedését, gesztusát, öltözködését - kiemelkedő jelentőségűnek tartjuk.

2.4. Óvodai nevelésünk céljai

Nevelési céljainkat csak úgy valósíthatjuk meg, ha elfogadjuk, tiszteletben tartjuk azt, hogy az óvodás korú gyermek alapvető tevékenysége a játék. Ezért az óvoda mindennapjait úgy alakítjuk, hogy a gyermekek azok minden percét játékként éljék meg.

Nagyon fontos számunkra, hogy megismerkedjenek más nyelvvel is (itt angol), hogy az élet minden területén képesek legyenek boldogulni, hiszen manapság a nyelvismeret nagy előnyt jelent. Legfőbb célunk, hogy olyan nyelvismereti előnyre tegyenek szert gyermekeink, mellyel később könnyebben tudnak a világban érvényesülni, tájékozódni. Ezen kívül, hogy minden gyermekünk kibontakoztathassa egyedi, megismételhetetlen személyiségének az adottságait, képességeit, szükségleteit.

2.5. Óvodai nevelésünk feladatai

- Az egészséges életmód alakítása.
- Az érzelmi nevelés és a szocializáció biztosítása.
- Komplex (az egész napot, minden tevékenységet átható) anyanyelvi és értelmi nevelés megvalósítása.
- A kiemelkedő készségek, képességek fejlődésének segítése, tehetséggondozás.
- Második nyelv (angol) ismeretének alakítása.

Az egészséges életmód kialakítása

Óvodás korban nagy hangsúlyt kell fektetnünk az egészséges életmód kialakítására, mert ez később a gyermek egész életére kihat, mivel ebben a korban nagyon fogékonyak a gyermekek mindenre. Ezért célunk a gyermek testi, lelki és szellemi fejlődése egyaránt. Ebben mi, felnőttek, pedagógusok és szülők (illetve a család többi tagja is) vagyunk a követendő példa a gyermekek számára, így példamutatással megtaníthatjuk számára, hogyan őrizheti meg egészségét a mindennapokban. A következetes viselkedés kiemelkedő szerepet kap ebben.

Az egészséges életmód kialakításában néhány fő cél és feladat szerepel:

- alapvető higiénia, ápoltságra való igény kialakítása,
- megfelelő, változatos táplálkozásra való igény kialakítása, étkezési szokások elsajátítása,
- pihenés szükségletének kielégítése,
- a mozgás szeretetének megtartása, későbbi igényének kialakítása.

Higiénia, ápoltság: elsődleges szerepet kap ebben a tisztálkodás és a megfelelő wc használat tanulása, mert számos fertőzést és betegséget elkerülünk ezekkel. Fontos megtanulnia a gyerekeknek, hogy gyakran mossanak kezet szappannal, csak a saját, jellel ellátott törölközőjüket használják, ezzel is akadályozva a fertőzések, betegségek terjedését. Wc használat után mindig mossanak kezet, sőt, gyakran nem árt, ha előtte is megteszik ezt. Kislányoknál a wc használat utáni állandó papírhasználat igényének kialakítása is feladatunk.

A megfelelő szájhigiénia kialakítása is lényeges a korai és későbbi fogszuvasodás elkerülése miatt. A napi háromszori rendszeres fogmosás rutinjának megszokása segítség a későbbiekben, és a megfelelő fogkefe és fogkrém kiválasztásával jó élmény a gyermekek számára.

Ebben az időszakban (főként a kislányoknál) már érdekes és fontos a mindennapi ruházat kiválasztása. Szeretnek szép, mutatós ruhadarabokat felvenni, kiválasztják maguknak a napi viseletüket. Ilyenkor kezdjük el az igényesség kialakítását az öltözködésben, a tisztaság érzetének megerősítését, felhívni a figyelmüket tudatosan, milyen jó érzés a tisztaság, ápoltság érzete. Megtaníthatjuk, hogyan óvják öltözetüket, és miként öltözzenek az évszakokhoz, az időjáráshoz igazodva.

A fésű használata is fontos megtanítani őket, mindenkinek külön fésűt biztosítva a fertőzések elkerülése végett.

Táplálkozás, étkezési szokások: a gyermekek étkeztetésénél nagy hangsúlyt kell fektetni a változatos étrendre a testi fejlődésük érdekében. Mivel a gyermekek alapvető tulajdonsága az állandó mozgás igénye, és mert ebben az időszakban a növekedés gyorsan történik, ezért olyan ételekre van szükségük, aminek magas tápértéke van és vitaminokban, ásványi anyagokban gazdag. Természetesen arra is törekedni kell, hogy az étel, amit kapnak,

ízletes legyen, mert így minden gyermek szívesebben fogyasztja el, de a fűszerezést nem szabad túlzásba vinni, mert a szervezetük még nincs hozzászokva, felkészülve rá.

A megfelelő mennyiségű folyadékbevitelre is figyelni kell a gyermekek érdekében, a lehető legtöbbször célszerű lehetőséget biztosítani az ivásra, és a gyermekek egyéni igényének eleget kell tennünk, ha szomjasak.

Már a legkisebbeknél elkezdődik az étkezési szokások tanulása, kialakítása, a végső cél a kulturált, tiszta étkezés elsajátítása. Minden esetben meg kell teremtenünk a megfelelő, nyugodt körülményeket minden étkezéshez. Minden gyermeknek biztosítani kell az állandó helyét az asztaloknál, az állandóság ebben is nagyon fontos, mert biztonságérzetet nyújt a gyerekeknek. A gyermekek méreteihez igazított evőeszközökkel könnyebb számukra az étkezés, ez segíti a tanulást. Szalvétát minden esetben készítsünk nekik, hogy megtanulják, és később igényeljék a használatát étkezés közben és után. Ha lehetőség van rá, zsúrkocsin vagy egy külön asztalra helyezjük étkezés előtt és után az evőeszközöket, hogy a gyermekek gyakorolhassák az önellátás a tányérok, poharak, evőeszközök elvételével és visszahelyezésével. Asztalonként kiscsoport végétől lehet napost választani, aki segít a terítésben, könnyebb tálalásban, asztal leszedésében, rendrakásban. Ezzel erősítjük a feladattudatukat, a közösség összetartó erejüket és az együttműködő képességüket alakíthatjuk.

Testnevelés, mozgás: a mozgás a gyerekek számára nélkülözhetetlen mind fizikai, lelki és szellemi fejlődésük szempontjából. A környezetüket úgy kell kialakítani, hogy mindig lehetőségük legyen a mozgásra a csoportszobában és az udvaron/kertben egyaránt. Biztosítani kell olyan eszközöket, játékokat melyek fejlesztő hatásai lévén a gyerekek erősödhetnek, ügyesedhetnek, a kíváncsiságukat felkelti, ám balesetet nem okoznak. A lehető legtöbbet és leggyakrabban menjünk ki az udvarra/kertbe a gyerekekkel, mert szükségük van a felgyűlt energiájukat sok szaladgálással, mozgással leadni. Emellett lehetőségük van spontán helyzetekben gyakorolni a mozgáskoordinációt, a reakcióidő rövidül a játékok közben, egyre többet játszanak együtt az idő folyamán, ezzel a szociális érzésüket is segítjük.

A testnevelés is fontos a mozgásfejlődésben, az idegrendszeri működés fejlődésében. Úgy kell összeállítani egy-egy foglalkozást, hogy a játékos feladatok a testi és szellemi fejlődést

egyaránt célozza. Minden esetben fontos a tornaruhába való átöltözés, mert kényelmes, jól szellőző öltözetben könnyebb a mozgás a gyerekek számára.

Fontos megtanítanunk a gyerekeknek, hogy az egészség érték, és ehhez nagy szükség van a mozgásra később is. Erre remek alkalom a testnevelés foglalkozás, mert így nem csak felkelthetjük, ha nem meg is tarthatjuk a mozgásszeretetüket.

Pihenés: óvodás korban nagyon fontos a pihenés, ebéd után a délutáni csendes pihenő. Nagyon sok inger éri őket nap közben, és azért, hogy az idegrendszerük fel tudja dolgozni, szükségük van a másfél-két óra alvásra délután. Mindenkinek saját ágya kell, hogy legyen ágyneművel, és ha van rá mód, kényelmes ruhában feküdjenek le aludni, és nyugodt, csendes körülményeket teremtsünk a hatékony pihenés érdekében.

Várható fejlődés elérése óvodáskor végére:

- Képesek lesznek egyedül öltözködni, cipőt bekötni, becsatolni, gombolni, zipzárt használni.
- Igényesek lesznek az öltözékükre, óvják azt.
- Kialakuljon az önálló mosdó és wc használat, a megfelelő papír használat utána.
- Igényelni fogják az étkezések előtti és wc használat utáni kézmosást.
- Étkezésük esztétikussá válik, használják a szalvétát az étkezések közben és után.
- Az egészséges táplálkozási szokásokhoz való igényük megfelelő irányba terelődik.
- Kialakul a mozgás szeretete, igénye.
- Óvják környezetüket, környezet tudatosabbá válnak.

Az érzelmi nevelés és szocializáció

Az óvónők a családi háttérismeretek után, igyekeznek megérteni a gyermek érzelmi reakcióit, viselkedését minden helyzetben. Alkalmat teremtenek a gyermekek pozitív érzelmeinek kiváltására derűs, szeretetteljes hangulattal, a testi szükségletek kielégítésével, az érzelmi kötődés kielégítésével, értékek, élmények nyújtásával, az elfogadó, megerősítő hozzáállással. Tudják, hogy a gyermek akkor fejlődik és fejleszthető igazán, ha szeretve érzi magát, mert elfogadjuk olyannak, amilyen.

A gyermekek számára fontos az állandó, megbízható légkör, melyben az óvónő-óvónő, óvónő-gyermek, gyermek-gyermek kapcsolat pozitív. Az ilyen környezet segíti a gyermek szocializációját, az én-tudat alakulását, a társas szükségleteit, a másság elfogadását. Emellett biztosítja a gyermek erkölcsi tulajdonságainak (együttérzés, önzetlenség, figyelmesség, segítőkészség) és akaratának (önállóságának, önfegyelmének, kitartásának, szabálytudatának, feladattudatának) kialakulását.

A szocializálódás színterei az óvodai mindennapokban

Az óvodáskorúak beszoktatása

Ez olyan változást jelent a 3 évesek számára, amit még soha nem élt át, ezért mindenfajta törődés felé odafordul. Semmilyen tapasztalata nincs ebben, hogy kezelni tudja a helyzetet, ráadásul az egyetlen ember is elmegy, ott hagyja, akiben feltétlenül megbízik. Könnyebb és gyorsabb lehet ez a folyamat, ha a gyermek egy olyan közösségbe érkezik, ahová már a többiek beszoktak, így segíthetik őt és a pedagógus munkáját, ha látja az új gyermek a többiek játékát, viselkedését, reakcióit. A legfontosabb, hogy ismerjük meg a gyermek környezetét, addigi szokásait, legyünk vele türelmesek, toleránsak, éreztessük vele, hogy szeretjük. Így megnyílik felénk és csoporttársai felé is, napról napra megnő bizalma, kibontakoztathatja személyiségét, élvezheti a csoport mindennapjait.

Igyekszünk olyan pozitív élményeket biztosítani újonnan érkező gyermekeink számára, hogy az erősítse az óvodába visszatérés kedvét, így felgyorsulhat, pozitív irányba haladhat a folyamat.

Az óvoda mindennapjai

Mikor óvodába kerül, új együttélési, együttműködési szabályokat tanul a gyermek. A csoporttársakkal közösen átélt élmények erősítik újra átélési vágyát, ezért ennek reményében együttműködésre serkentik.

Nagy hangsúlyt fektetünk a gyermeki önérvényesítő törekvések mellett a gyermeki önkifejezésnek teret adó szemlélet kialakítására, a gyermeki személyiségfejlődésben a szokás és normarendszer kialakítására, a szűkebb és tágabb környezetéhez, a szülőföldhöz kötődő pedagógusi attitűd megvalósítására, hogy a felnőttek közötti kommunikáció, bánásmód, viselkedés a gyermekek számára minta értékű.

Ünnepek

Ezek a jeles napok gazdagítják óvodánk mindennapjait, melyeket hosszabb készülődések előznek meg, természetesen a gyerekekkel közösen. Ezek remek alkalmak az élmények gazdagítására és összekovácsló ereje pozitívan hat a csoport minden tagjára. Szívesen emlékeznek vissza a gyermekek ezekre. Ráadásul segíti az óvodapedagógusok munkáját a szokáskialakításban, motiválja a gyerekeket az együttműködésre.

Értelmi fejlesztés, nevelés

Megvalósítani változatos tevékenységekkel célszerű a gyermek érdeklődésére, kíváncsiságára, életkori sajátosságaira építve, ezeken keresztül szerezhethet tapasztalatokat a természeti és társadalmi környezetről. A tapasztalatszerzéshez nélkülözhetetlen a beszédkedv fenntartása beszélgetéssel, a gyermekek meghallgatásával a gyermeki kérdések megválaszolásával, ezzel is hozzájárulunk a gyermekek ismereteinek rendszerezéséhez, bővítéséhez. Másrészt elősegítjük az értelmi képességek (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás) és a kreativitás fejlődését, kibontakozását.

A heti témakörök projekt módszer szerinti feldolgozása segíti a gyerekeket abban, hogy a gyerekek a spontán szerzett tapasztalataikat különböző élethelyzetekben és tevékenységekben gyakorolják. A feldolgozandó témákat a gyermekek érdeklődéséhez és fejlettségi szintjéhez igazítjuk.

Ide tartoznak például a mozgásfejlesztés (nagy- és finommotorika), mert elválaszthatatlan a gyermek mozgás- és értelmi fejlődése, külön hangsúlyt kap a percepciófejlesztés, látással, hallással, mozgással összekapcsolva, az emlékezet fejlesztése, ezen belül mind a rövid és hosszú távú memória fejlesztése. Ezen kívül fejlesztjük a figyelem és koncentráció képesség kialakítását, tartósságának terjedelmét, a képzelet erősítésére, megtartására törekszünk a gyermeki fantázia segítségével, és a gondolkodást fejlesztjük különböző megoldásra váró spontán és tervezett, irányított élethelyzetekben.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

Tanuláshoz szükséges képességei:

- a gyermek érzékelése, észlelése differenciálódik (téri észlelés, vizuális és akusztikus differenciáció, téri tájékozottság, téri mozgásfejlettség, testséma kialakulása),

- fejlődik memóriája, önkéntelen emlékezeti bevésés és felidézés mellett megjelenik a szándékos bevésés és felidézés,
- felismerés mellett megnő a felidézés,
- a figyelem koncentráلódik, megnő terjedelme, egyre könnyebb megosztani.

Beszéde:

- gondolatait képes megosztani, beszéde érthető, folyamatos,
- a hangzókat tisztán ejti,
- megérti, végig hallgatja mások mondanivalóját.

Várható eredmények óvodáskor végére (összegzés)

- A gyermek szeressen óvodába járni és fogadja el az őt körülvevő felnőtteket, gyermektársakat.
- Alakuljon ki a csoport élete iránti érdeklődése, melyben helyesen alkalmazza a magatartás szabályait.
- Természetes legyen számára és igényelje a mindennapi, közös tevékenységekben való aktív részvételt, segítségnyújtás.
- Tisztelje a felnőtteket és gyermektársait.
- Váljon szociálisan éretté iskolakezdésre.

3. Óvodai helyzetképünk

3.1. Személyi feltételrendszer

Óvodánk rendelkezik a szükséges, törvény által ajánlott személyi feltételekkel. A gyermekekkel szakképzett óvónők végzik az oktató-nevelő munkát. Ezen felül technikai dolgozók, gondnok, kertész segíti az intézmény működését, karbantartását. Óvodapedagógusaink között munkánkat segíti gyógypedagógus és TSMT terapeuta, logopédus és szerződéses gyermekorvos rendszeresen kijár hozzánk.

Pedagógusképünk:

- Védelmet és biztonságot nyújt természetes viselkedésével a gyermekek számára, ezzel együtt a szülők számára is megnyugvást és bizalmat teremt.
- Magatartásában a tolerancia és megértés jellemző, különösen fontos ez, ha esetenként egy-egy gyermek szocializációs zavarokkal küzd.
- Megértő és nem bíraskodó, együttérző, de nem mindent megengedő magatartást tanusít.
- Nyitott, kreatív, derűs, érzékeny.

Igyekszünk olyan körülményeket teremteni, hogy a dolgozóink is jó hangulatban tudják eltölteni napjukat óvodánkban, hiszen csak akkor tudják maximálisan biztosítani a gyermekek számára a szükséges, szeretetteljes légkört.

Fontos, hogy pedagógusaink mindig naprakészek, jól tájékozottak legyenek az élet minden területén, ezért továbbképzésekre járnak, biztosítva van számukra internetes hozzáférés, és egyéb pedagógusi programokon való részvétel.

Természetesen pedagógusaink folyamatosan kapcsolatban vannak a szülőkkel is. A család, a szülők és a pedagógus összehangolt együttnevelése szükséges a gyermek egészséges, kiegyensúlyozott fejlődéséhez. Ha más-más nevelési elvekkel találkozik a gyermek, az káoszt és zavart szül benne, később problémákhoz vezethet. Ezért nélkülözhetetlen a gyermek környezetének, családtagjainak, eddigi szokásainak megismerése. Ez többféle módon történhet:

- beiratkozáskor a szülő elmondása alapján,
- családlátogatásokkor,
- fogadóórákon az újdonságok részletes megbeszélésével,
- a szülők folyamatos tájékoztatása, mikor hozza vagy elviszi a gyermeket.

Mindenekfelett azonban a legfontosabb a kölcsönös bizalom a szülők és a pedagógus között, hogy nyíltan tudjanak beszélni a problémákról és sikerekről egyaránt a gyermek fejlődése érdekében, éreztetni kell velük, hogy számunkra a legfontosabb a gyermek.

3.2. Tárgyi feltételek

Épület

Magánóvodánkat Budapest III. kerületében Csillaghegy központi részén 320m²-es nagy kerttel rendelkező önálló családi házban kívánjuk megvalósítani. A földszinten és a

magasföldszinten egy csoportszobával, amely 22 gyermek elhelyezését teszi lehetővé. Így 200m²-en egy csoportszobával kívánjuk megvalósítani a magánóvodát. Az intézményt akadálymentesre tervezték, tágas. Tornaszobával is rendelkezünk, mely nem csak a gyermekek mozgásfejlődésében játszik fontos szerepet, de egyéb alkalmakra is lehetőség van, például délutáni külön foglalkozások megszervezésére, közös alkalmak, ünnepek lebonyolítására.

Fűtése központi zártrendszerű és padlófűtéses, így a gyermekek játék közben egyaránt a padlózat felől is biztonságban vannak a hideg és megfázás ellen.

Az intézmény Észak – Budán a Duna parthoz közel, ősfás, ligetes környezetben helyezkedik el. Az ingatlantól 30m-es távolságban buszmegálló, az intézmény előtt három autó számára kialakított parkoló biztosítja a kényelmes érkezést. Egyéb tömegközlekedéssel (HÉV) 30 m-en belül és tíz perc sétával megközelíthető.

Eszközállomány

Az óvoda berendezési tárgyai, eszközei mind úgy lettek kiválasztva, hogy az otthonossá tegye a mindennapjainkat és ezek a gyermekek fejlődését szolgálják, mind az egyéni és közös tevékenységek folyamán.

Berendezési tárgyak:

- Az épületben (csoportszoba, mosdó, öltöző, stb.) ezek otthonos, családias hangulatot teremtenek.
- A csoportszoba legtöbb berendezési tárgya, bútora természetes anyagból készültek, ezzel a gyermekek saját környezetükre való igényességét igyekszünk kialakítani.
- A tárgyakat a gyermekek számára oly módon kell elhelyezni, hogy az rájuk nézve ne legyen veszélyes, amelyeket biztonságosan használhatnak, azt hozzáférhető helyre kell tenni.
- A kertben rögzíthető és mobil tárgyak vannak elhelyezve, melyek a gyermekek mozgásfejlődését szolgálják.

Játékeszközök, anyagok:

- A játékeszközök a gyermekek fejlődéséhez, életkorukhoz, tevékenységeikhez igazodnak.

- Képeskönyvek és gyermeklexikonok segítségével is bővítjük gyermekeink tudástárát, ezek színes képeikkel felkeltik érdeklődésüket.
- A kreativitás kibontakoztatását barkácsolással, rajzolással, festéssel is segítjük, olyan anyagokkal dolgozhatnak gyermekeink, melyek az egészségüket nem veszélyeztetik.
- A sportszerek a gyermekek mozgásfejlődését segítik (kis- és nagymozgásokat egyaránt)
- A zene szeretetét erősíteni kívánjuk gyermekeinkben, ezért zongora is rendelkezésre áll a csoportban, melyet szívesen hallgatnak gyermekeink, ezenkívül egyéb hangszereke is használnak óvodapedagógusaink (fúvóka, hegedű, fuvola).

Technikai felszereltség:

Óvodánkban van számítógépes internet hozzáférés, telefon, nyomtató és fénymásoló, az óvodapedagógusok munkáját segítő szakirodalmak és folyóiratok elérhetőek.

4. Az óvodai élet megszervezése, tervezés

4.1. Az óvodai élet megszervezése

Az óvodai élet kizárólag a fenntartó által jóváhagyott helyi nevelési program alapján történhet és a gyermekek neveléséhez szükséges, a teljes óvodai életet magába foglaló tevékenységek keretében valósítható meg. A gyermekekkel történő tevékenységeket az óvoda nyitásától zárásig mindig óvodapedagógus irányítja.

4.2. A csoportszerkezet

A 22 fős óvodai csoportba vegyes korosztály jár, de a foglalkozásokat leginkább osztott korcsoportok szerint tartjuk egy-egy óvodapedagógus irányításával. Nemek tekintetében is vegyes a csoport, de a mindennapi tevékenységek során mindig figyelembe vesszük az aktuális fiú-lány arányt.

A közös időtöltések, tevékenységek során, a kisebbeket motiválja, hogy az idősebbek már mennyi mindent tudnak, szeretnének hasonlóvá válni, az idősebbek pedig gyakorolhatják, a türelmességet, toleranciát, segítőkészséget fiatalabb csoporttársaikkal szemben. Az ilyen módon összeállított csoport sokkal inkább hasonlít egy családéhoz, így bensőségesebb kapcsolatok alakulhatnak ki a gyermekek között.

4.3. Tervezés

Az óvónők munkarendje megbeszélés alapján folyik. Mindenkor a gyermekek érdeke, a programunk elvei az elsőszámú szempontok. A tudatos pedagógiai tevékenység minden esetben igényli a tervszerű, előre átgondolt tervezést. Terveinkben tevékenységi formákat kínálunk a gyermekeknek, melyek legfontosabb tervező rendszerei az évszakok, mert ezek adják a keretét a legtöbb természeti és társadalmi események. Ezért az évszakok figyelembevételével tervezzük az óvoda mindennapjait, napirendjét, a megfigyelő tevékenységeket, az óvoda ünnepeit, hagyományait. Elsősorban a közös élményeket, tevékenységeket, munkafolyamatokat, ünnepeket tervezzük meg. Fontos alapelv tervezéskor a differenciálás, az egyéni fejlődési ritmus figyelembe vétele.

A tervezés dokumentumai:

- éves terv,
- heti tervek,
- az egyéni fejlődés dokumentumai.

4.4. Pedagógiai szempontok, alapelvek a napirend, heti terv szervezéséhez

Fontos szempontok a derűs, családi légkör megteremtéséhez a folyamatosság, állandóság, kötetlenség, illetve a gyermeki szabadság és jogok tiszteletben tartása. A napirend igazodik a gyermeki (és egyéni) szükségletekhez, tevékenységekhez, a szokások rögzítésében nagy segítség a pedagógusok és gyermekek számára, hiszen ismétlődnek pontja nap, mint nap, hétről, hétre. Ezáltal a gyermekek számára állandóságot és így biztonságot teremt.

A gyermekek fejlődését leghatékonyabban a játék szolgálja, ennek folytonossága akkor érvényesül, ha a napirendben a feladatok úgy illeszkednek egymáshoz, hogy nem válnak szét, így a játékra fordítható időkeret zavartalan.

Mivel a mindennapjainkban a gondozás is kiemelt szerepet kap, ezért erre is kell elegendő időt szánni a napirenden belül, melyben az óvónő a gyermekeket az önállóságra neveli, melyet gyakorolni szükséges a gyermekek számára.

Mindezek tükrében a napi- és heti rendet a gondozási teendők figyelembe vételével az óvodapedagógusok állítják össze.

Általános napirendi javaslat

7.30-8.30	Folyamatos érkezés, kézmosás
8.00-8.30	Reggeli
8.30-9.00	Szabad játék
9.00-9.30	Óvodai foglalkozások (aktuális tevékenységi forma a heti rend alapján, irányított játék vagy képességfejlesztés)
9.30-10.00	Angol nyelvű foglalkozás
10.00-10.15	Tízórai
10.15-10.30	WC használat, kézmosás, öltözködés, kertbe menetel
10.30-11.50	Udvari játék
11.50-12.10	Beérkezés az udvarról, öltözés, WC és mosdóhasználat. Naposi teendők ellátása, asztalok megterítése, ebéd
12.10-12.45	Ebéd után mosdóba menetel, WC és mosdóhasználat, fogmosás, ágyak előkészítése a délutáni pihenéshez, a fél napot igénybevevő gyerekek hazamenetele
12.45-13.00	Délutáni alvás, pihenés
13.00-14.30	Ébredés,
15.00-17.30	uzsonna, szabad játék/udvari játék, szülők érkezése

Egy lehetséges heti terv

Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek
<i>Beszélgetés, irodalom (mese, vers)</i>	<i>Külső világ tevékeny megismerése</i>	<i>Vizuális nevelés</i>	<i>Ének-zene</i>	<i>Testnevelés, mozgásos nap</i>
<i>irányított</i>	<i>képességfejlesztés</i>	<i>irányított</i>	<i>képességfejlesztés</i>	

<i>játék</i>		<i>játék</i>		
--------------	--	--------------	--	--

Minden nap: éneklés, mondókázás, zenehallgatás, mesehallgatás, angol nyelvű tevékenységek.

5. A program tevékenységformái

5.1. Játék

A játék a legfejlesztőbb tevékenység, melynek során fejlődik a gyermek személyisége, értelmi képessége, mozgása, mert a játék az egyik leghatékonyabb eszköze az óvodai nevelésnek, és a gyermek elemi szükséglete. A gyermek játéka tanulás, a külső hatásokat, látottakat, benyomásait és belső világát játékban éli át. A gyermeki tanulás alapvető feladata a motiváció, ezért törekedni kell az óvodapedagógusnak az élményszerzés biztosítására. A játék a gyermekeink fejlődésében alapvető jelentőségű, semmi mással nem helyettesíthető tevékenységi forma.

Elveink:

- szabadon játszhatnak gyermekeink,
- kötetlen és rugalmas tevékenységi forma,
- életközelség, természetközelség.

Szabad játék: a gyermek az általa választott tevékenységben vehet részt, ettől boldog. A szabadsága a választásban van. Maga a szabad játék és a többi tevékenységi forma között nincs szétválasztás, a játék mindig jelen van minden tevékenységben.

A játéktevékenység fejlesztésének céljai, feladatai:

- szabad, elmélyült játék biztosítása,
- szeressen játszani, a játék tartalmának gazdagítása,
- tudjon bekapcsolódni a gyermek a közös játékba, ennek elősegítése közös játékelményrel a pedagógus ötleteivel egyaránt,
- a kreativitás fejlesztése,

- egymás mellett játszásból, az egymással játszás elvezeti a gyereket a kreatív alkotó játékhoz, melynek során barátságok szövődnek, beleélik magukat társaik helyzetébe,
- gazdagítja érzelmi életüket a játék öröme során felerősödik beszédkedve, kommunikációs készsége,
- mozgásos játékkal, társasjátékokkal a versenyszellem és szabálytudat kialakítása,
- fejlődik a gyermekek esztétikai érzéke az énekes játékokon, ábrázolási tevékenységek során és a mesék, versek által,
- pedagógus biztosítsa a játékhoz szükséges helyet, időt, eszközöket,
- különböző életkorú, fejlettségű gyerekek együttjátszásának elősegítése,
- a gyermekek tapasztalatainak gazdagítása.

A felnőtt jelen van a játékok alkalmával, de csak mintaadó szerepet tölt be, a probléma megoldás segítése, valamint a biztonság nyújtása miatt indokolt jelenléte, részvétele.

Játékeszközeink legyenek igényesek, a gyermeki kíváncsiságot felkeltőek. Az alapanyagok minősége nagyon fontos a tartósság szempontjából is és hogy a gyermekek ne legyenek ártalmasak. Fontosnak tartjuk, hogy hassanak a fantáziára, gondolkodásra és a problémamegoldást serkentsék.

A 3-6-7 éveseknél megjelenő játékfajták

Gyakorló játék: a gyermek ismerkedik a környezetében lévő dolgokkal, tulajdonságaival (alak, forma, szín, felület, térbeli kiterjedés, stb.), ezek egymáshoz való viszonyával, így a véletlen cselekvéshez örömszerzés társul, ami újbóli, ismétlődő cselekvésre ösztönzi.

Konstruáló játék: a formagazdagság elősegíti. A kisebb gyermekeket maga a tevékenység szórakoztatja, valójában a célja alárendelt a tevékenységnek. Későbbiekben a cél, hogy a szerepjátékkal összekapcsolt konstrukció funkciót töltsön be. A gyermek szeretné átélni az „én készítettem” örömet, ezért egyre többet hajlik majd efelé a játékfajta iránt. Szükséges ehhez a játékok formai és színbeli gazdagsága, hogy a gyermek az alkotási vágyát ki tudja élni.

Szabályjáték: erősíti a gyermekekben a szabálytudatot, és az egymáshoz való viszonyukat építi a közös élmény által. Átalakítja magatartásukat és a környezetükhöz kapcsolódó ismereteiket bővíti. Elsőként csak egyszerű szabályjátékokat célszerű játszani velük, és teret kell adni nekik, hogy kitaláljanak szabályokat és lehessenek játékvezetők is.

Szimbolikus szerepjáték: a tárgyakkal más jelentőséget adnak, és előfordul, hogy azok tulajdonságait is képzeletben megváltoztatják. Tárgyi környezetben kívül szembe találkoznak emberi tulajdonságokkal, szerepekkel, elvárásokkal, szociális helyzetekkel. Bizonyos, átélt szituációkat újraélik, ez segíti az élmények feldolgozását, a feszültségoldást, a problémamegoldó képességet, a bizonytalanságok leküzdését.

Dramatizálás: a gyermekek belső világának legkifejezőbb eszköze. A közös bábozások, bábkészítések a társas kapcsolatok erősítését segítik. A gyermekeket motiválják a mesék, általuk feldolgozhatnak bizonyos problémahelyzeteket és újra átéli a történetet saját elképzeléseik alapján.

Barkácsolás: főként a szerepjátékok előkészítésének művelete. Sokféle anyaggal és azok formálhatóságával ismerkedhetnek meg a gyerekek. Ismereteket szereznek az anyagokról, eszközökről, technikákról és azok használatáról. Ezalatt átéli a gyermek az alkotás örömét és fejlődik kreativitása.

5.2. Verselés , mesélés

Az anyanyelvi nevelés az egész napot átható, komplex fejlesztés, mely minden helyzetben megjelenik az óvoda mindennapjaiban. Kis lépésekkel, minden érzékszerv egyidejű bevonásával, a passzív és aktív szókincs bővítésével, a beszédmegértés növelésével, a grammatikai rendszer fejlesztésével kell a gyereket felkészíteni az életre. Megjelenik minden tevékenység keretében, ezért az óvodapedagógusnak mindig törekednie kell a helyes beszédre, mert ő szolgál példával a gyerekek számára, őt fogják utánozni. Külön, az anyanyelvi nevelés, mint foglalkozás is megjelenik a csoport életében, irodalmi művek, gyermekversek, mondókák és nyelvi játékok színesítik ezt a területet.

Fő céljai, feladatai:

- a szókincs bővítése,
- az önkifejezés elősegítése,
- az artikuláció fejlesztése,
- a választékos beszéd kialakítása,
- mese-vers megszerettetése, örömszerzés,

- igény kialakítása az irodalmi élményre,
- a beszéd eszközként való használatának fejlesztése,
- élményen alapuló beszédkedv felkeltése és fejlesztése,
- a beszédmegértés képességének fejlesztése, szorongás, feszültség oldása
- a belső kép, fantázia fejlesztése,
- az akusztikus és verbális emlékezet fejlesztése,
- a mondanivaló árnyalt megfogalmazása, nyelvtanilag helyes beszéd kialakítása,
- a gyermek gondolkodásának, figyelmének, képzeletének fejlesztése,
- a könyvek szeretetére és helyes használatára való nevelés,
- önkifejezés elősegítése a gyermekek saját mese és versalkotással, annak mozgással vagy ábrázolással való összekapcsolása.

A fejlődés várható eredményei óvodáskor végére

- A környezet hatására megtanulják a hangok helyes észlelését, képzését, majd a szavak megértését, alkotását.
- Gazdag szókincsrel rendelkeznek, lehetőségük nyílik a választékos beszédre.
- Helyesen, folyamatosan, összefüggő mondatokban fejezik ki magukat.
- Megfelelő nyelvi formák alkalmazásával rövidebb történeteket képesek elmondani, visszaadni.
- Megismerik a nyelv szépségét és kifejező erejét.
- A beszédhibák megfelelő javítása logopédus által történik.

A feldolgozandó irodalmat mindig korosztálynak megfelelő módon kell kiválasztani, hogy az érthető, fejlesztő hatású legyen a gyermekek számára.

5.3. Ének-zene, énekes játék, gyermektánc (zenehallgatás)

A zenei nevelés: az ének, a zene, a tánc a művészeti nevelés egyik szűkebb területére, az esztétikai nevelésre tartozik. A zene akár a nyelv kulturális kincs, melyhez zenei anyanyelvünk: az énekes, hangszeres népzene és a népi gyermekjátékokon át vezet az út. A zene által kifejezhetjük érzelmeinket. Felkelti a gyermek érdeklődését, formálja zenei

ízlését, az esztétikai fogékonyságát fejleszti. Hatására a gyermek szeret énekelni, játszani, dúdolgatni és szívesen hallgat zenét.

A mindennapi éneklés, mondókázás ugyanolyan jelentős szerepet tölt be, mint a mindennapi mesélés. Szinte minden ünnepünkhöz, hagyományunkhoz tartozik dalanyag, melyet megismertethetünk a gyerekekkel. Azért is tartjuk fontosnak a zenét a mindennapi tevékenységben, mert jótékony hatással van a gyermeki idegrendszerre a jó hangulatteremtő erejével és a hozzá kapcsolható mozgással, játékokkal. Segít a gyermekeknek a feszültségoldásban, fejleszti kreativitásukat, kialakul bennük a zene iránti igény és igényesség.

Zenei nevelésünk Forrai Katalin és Kodály Zoltán munkásságát követi, igyekszünk azt a mindennapok tevékenységeihez kapcsolni (pl. öltözködés, étkezés, munkajellegű tevékenységek, játékhöz csalogatás, figyelem felkeltés).

"Tegyük az óvodát valóban a ritmus birodalmává"

/Kodály Zoltán/

Forrai Katalin által kitűzött zenei feladatok elérése az óvodáskor végére:

- tudjanak mondókákat /életkoruknak megfelelő mennyiségben és minőségben arra egyenletesen járni és a megadott tempót tartani,
- ismerjenek népdalokat és műdalokat, egyet-egyét a szomszéd népek dalaiból is. Tudják szép szövegkiejtéssel is előadni. Legyen köztük párbeszéd és felelgetős is,
- dallam-motívumokat tudjanak visszaénekelni /egyénilag is/ ritmus-motívumokat tudjanak visszatapsolni /egyénilag is/,
- halk, hangos, gyors, lassú fogalmát ismerjék, és helyesen alkalmazzák,
- a jól ismert dalokat ismerjék fel, kezdő és belső motívumról,
- képesek legyenek folyamatos tempóban a dallambujtatásra,
- tudjanak motívumokat visszaénekelni kitalált szöveggel és egyénilag is,
- zörejek, általuk ismert hangszereket és egymás hangját ismerjék fel,
- hallgassák figyelmesen, érdeklődve a hangszeren vagy énekelve előadott zenét.

Feladataink:

- A derűs hangulat megteremtése, melyben minden gyermek oldottan tud közreműködni.
- A gyermeki kreativitás kibontakoztatása, tehetséggondozás.

- A készségek fejlesztése a mozgás-hang-szöveg összekapcsolásával.
- Változatos zenei élmény biztosítása és ezzel az éneklés ösztönzése.
- Nyelvi készségek fejlesztése dalokkal, mondókákkal, énekes játékokkal.
- Tervezéskor ügyelünk a dalok megválasztásakor: a hangkészletre, a terjedelemre, a fokozatosságra, a hangok egymáshoz való viszonyára, ritmusra, szövegre, mozgásra, a csoport összetételére, fejlettségi szintére.
- Fejlesztjük a gyermek hallását, ritmusérzékét, nyelvi készségét, értelmi képességeit (figyelem, koncentráció képesség).
- Törekszünk arra, hogy mozgásuk rendezettebbé, harmonikusabbá váljon, hogy a zene, mint embert formáló erő a gyermek egész személyiségére hasson.
- A dalanyag feldolgozása függ az évszakoktól, ünnepektől, hagyományoktól, melyeket a népi énekes játékok, magyar népi gyermekdalok és az igényes műdalok, kortárs művek közül választunk.

Sok alkalmunk van a zenélésre, zenehallgatásra napközben, a gyermekek a pedagógusokkal gyakran énekelve kísérik tevékenységüket, és szeretik CD lejátszóról hallgatni mai szerzők gyermekdalait, óvodás dalanyag gyűjteményeket, sőt, lehetőségük van valódi hangszerekkel is megismerkedni közelebbről.

5.4. Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka, barkácsolás

Az önkifejezés, önmegvalósítás egyik eszköze az ábrázolás. A vizuális alkotások segítenek abban, hogy a gyermekek jobban megismerjék, megtudhatjuk, mi érdekli, foglalkoztatja őket, milyen élményeik voltak, mi az, ami megmaradt bennük az őket ért ingerekből.

Az ábrázoló tevékenység kapcsolódik a környező világ megismeréséhez, az énekléshez, az irodalmi élményekhez, az ünnepi alkalmakhoz, és a gyermeket ért váratlan, élményt szerző eseményekhez.

Célok:

- Az esztétikai érzék fejlesztése, a szép érzékeltetése, eziránti nyitottságuk alakítása.

- A gyermeki kreativitás, fantázia kibontakoztatása, az alkotási vágy kielégítése, a gyermek szabad önkifejezése.
- A gyermek tér-, forma-, színeképzetének gazdagítása.

Feladatok:

- A gyermekek érzelmeiket, gondolataikat, élményeiket képi, plasztikai formában is kifejezzék,
- ábrázolási ötleteiket szabadon megvalósíthassák,
- sokoldalú térbeli tapasztalatokat szerezzenek, tér, forma, szín képzeik gazdagodjanak
- kreativitásuk fejlődjön,
- nyitottá váljanak az esztétikai élmények befogadására,
- egyszerű munkafogások és eszközhasználatok képességének fejlesztése /különböző anyagok és technikák megismertetése/,
- finomotorika fejlesztése,
- a térbeli tájékozódó képesség és a képi gondolkodás fejlesztése.

A feltételek biztosítása:

- megfelelő eszközök biztosítása /mennyiség, minőség/,
- megfelelő, állandó hely biztosítása az ábrázolási tevékenységhez, és az ezt segítő eszközöknek,
- nyugodt légkör biztosítása, elegendő idő /ameddig jólesik/ a nap bármely szakában biztosítva legyen a lehetőség az ábrázolási tevékenységhez, /a napirend által biztosított kereten belül/,
- az egész nap folyamán változatos eszközök lehetőségei biztosítása, a gyermekek pozitív ráhangolása, dicsérettel, biztatással, ötletadással.

A fejlődés várható eredményei óvodáskor végére:

- Képi, plasztikai kifejezések eszközeit használják.
- Hangsúlyozzák alkotásaikban a jellemző jegyeket, formákat.
- Képet, élményt alkotnak emlékezet alapján.
- Megfelelően használják az eszközöket.
- Mintakövetéssel alkalmaznak technikai eljárásokat.

- Véleményük van a saját és társaik műveiről, alkotásairól.
- Szem-kéz koordinációjuk kialakult.
- Formáznak, díszítenek, mintáznak saját elképzeléseik nyomán.
- A színeket és sötét világos árnyalataikat megnevezik.

5.5. Mozgás

Az óvodai élet mindennapjaihoz tartozik a mozgás, ezt irányított testnevelés foglalkozásokkal és szabad udvari játékkal biztosítjuk a gyermekek számára, ami nélkülözhetetlen számukra, hiszen a mozgás ugyanolyan szükséglet, mint a játék. Ezek az alkalmak jó lehetőséget adnak a gyermekek mozgásfejlesztésére, szabálytudatuk megerősítésére, teljesítőképességük fokozására. Lehetőség van az irányított foglalkozásokat a tornaszobában és a kertben is tartani, az időjárástól függően.

Mozgásfejlesztés céljai:

- a gyermek természetes mozgásigényének kielégítése,
- mozgáskészségének fejlesztése, és stabilizálása,
- a testi képességek és az ellenálló képesség fejlesztése,
- a szervezet erősítése (immunrendszer),
- differenciált terheléssel az egyensúlyérzék, ritmusérzék, motorikus képességek fejlesztése (egyéni fejlődési ütemnek megfelelően),
- a testséma kialakítása (belső kép),
- helyes testtartás kialakítása,
- térbeli, időbeli tájékozódás fejlesztése,
- mozgáskoordináció alakítása (kis- és nagymozgások, finommozgás),
- pozitív személyiségjegyek erősítése (akarati élet),
- versenyszellem és részvétel (közösségi érzés).

Feladatok:

- prevenció: a deformitások és rossz testtartás megelőzése,
- korrekció: a meglévő mozgáshibák javítása,
- egészséges versenyszellem, öntudat, önértékelés, sikerélmény kialakítása,

- társakra való odafigyelés fejlesztése is kiemelt feladat: a társakkal való együttmozgás tapasztalataival megismeri én-határait, a másik gyermeket észleli, önfegyelem, alkalmazkodás és kooperáció képessége fejlődik.

A fejlődés várható eredményei óvodáskor végére:

- mozgásuk összerendezett, biztonságos,
- tudják irányítani mozgásukat, tudnak ütemtartással járni,
- tudnak labdát feldobni, elkapni, rúgni, gurítani,
- tudnak bújni, kúszni, csúszni,
- függésben elbírnák saját súlyukat,
- betartják a szabályokat az egyéni és a csoportjátékokban,
- élvezik a mozgást,
- tudják az irányokat, kialakul térérzékelésük,
- az általuk ismert mozgásos játékokat szívesen kezdeményezik, kialakul bennük az egészséges versenyszellem.

5.6. A külső világ tevékeny megismerése

5.6.1. A természeti és társadalmi környezet

A környezeti nevelésnek fel kell ébreszteni a csodálatot a természeti szépségek iránt. Az óvodás gyerek életkori sajátossága, hogy játszik, és a körülötte lévő világgal így ismerkedik. Nekünk feladatunk, hogy az élet apró örömeire irányítsuk gyermekeink figyelmét és jó példával szolgáljunk nekik. Ezért az óvoda felnőtt közössége munkahelyi életmódjával és munkájával pozitív példát nyújt a környezettudatos magatartásra, az egészséges életmód szokásainak megalapozására, az ökológiai szemléletformálásra, az egészséges közösségi életvitelre. Tudatosítani szeretnénk a gyerekekben, hogy a már elveszett természeti értékeinket pótolni nem tudjuk, de a meglévőt védhetjük.

Célok:

- Az élő és élettelen környezet iránt érdeklődő, a természetet szerető, a társadalmi környezetében jól eligazodó, életkoruknak megfelelően tájékozott gyermekek nevelése.

- Környezettudatos ember válják belőlük, védjék, óvják a természet kincseit.

Feladatok:

- évszakok, időjárás változásainak megfigyelése, közvetlen megfigyelés környezetünkben (kertben, Duna parton, az óvoda környékén),
- figyelembe vesszük a témakörök összefüggéseit (pl. irodalom, ének-zene),
- élő és élettelen természet megismerése, évszakok, állatok, növények és ezzel kapcsolatos érdeklődésük ébrentartása,
- saját testük megismerése, érzékszerveik felhasználása az ismeretszerzésben (testséma ismeret),
- lakóhelyük, címük megtanulása,
- a közlekedés, foglalkozások, napszakok, napok, hónapok, évszakok megismerése,
- nemzeti értékeink megismertetése,
- Környezetvédelem – természetszeretet: a gyermekek védjék az élő környezetet, gondozzák és gondoskodjanak életfeltételeikről, védjék a természetet: erdőkben, kertekben, parkokban virágot szedni, ágat letörni nem szabad!
- Jeles napok és hagyományok megismerése

Szerencsésnek mondhatjuk magunkat, hiszen nagyszerű környezetben (zöld övezetben) helyezkedik el óvodánk, a természet változásait könnyedén megfigyelhetik gyermekeink, sétákra, kirándulásokra lehetőség van. Terveinkben szerepel őszi szüretéken való részvétel, piaclátogatás és egyéb kirándulások (állatkerti séta, piknik a természetben, múzeumlátogatás) is.

A nevelői munka hatékonysága érdekében a mit, mivel, hogyan, mikor kérdésekre építő tevékenységeket valósítunk meg. Minden tevékenység a gyermekek egyéni fejlettségi szintjét figyelembe veszi, differenciált bánásmóddal történik (figyelembe vesszük, ha egy-egy gyermek más nemzetiségű). Az óvodapedagógus nevelési módszerei segítik a tanulási környezet megteremtését, az ismeretszerzés, tapasztalás megvalósítását (játék, felfedezés, szenzitív módszerek, project módszer, kooperatív tanulás, stb.).

A időjárás, évszakok váltakozása mint körforgás áthatja egész óvodai életünket, így mondhatjuk, hogy a környezeti nevelés témái meghatározóak a többi nevelési ág tekintetében.

A külső világ megismerésének három fő területét jelöljük meg:

- a természeti és társadalmi környezet megismerése,
- a környezet átalakítása,
- környezet- és természetvédelem.

A természet megismerésének ajánlott témái:

- az állatok,
- a növények,
- az időjárás és évszakok kapcsolata.

A társadalmi környezet ajánlott témái:

- a közlekedés,
- a testünk,
- a család,
- a társadalom hasznára váló tevékenységi formák, foglalkozások,
- az óvodai élet.

A közlekedést megfigyelik a helyi körülmények alapján (busz, HÉV, gyalogos forgalom, autók), megismerik és alkalmazzák a KRESZ alapvető szabályait.

Testüket alapszinten megismerik és ismereteiket a gondozási tevékenységekhez kapcsolják (tisztálkodás, öltözködés, étkezés). Az óvoda orvosának munkáját és annak fontosságát megismerik.

A családban megjelenő szerepeket megismerik, eljátsszák és beszélni is megtanulnak róla.

Az óvodai életüket, a szokásrendszert megtanulják és megértik a társas viszonyokat.

A környezet átalakítása során minden munkajellegű tevékenységgel megismerkednek a gyerekek, megértik azok fontosságát és megtanulják a munkaszervezés folyamatát. Ilyen munkajellegű tevékenység például a csoportszobában való elpakolás, a kertészkedés, levélsöprés, növénygondozás a csoportszobában vagy teraszon, a csoport vagy óvoda témakör szerinti díszítése.

A környezetvédelemre kiemelt hangsúlyt kell fektetnünk, hiszen a jövőnk gyermekeink kezében van, meg kell tanítanunk őket, hogyan legyenek környezettudatosabbak, hogyan óvják környezetüket, a természetet. Bizonyos jeles napok segítenek nekünk abban, hogy a

gyermek érzelmileg is közelebb kerüljenek a környezet védelméhez, megérezve annak fontosságát, hogy vigyáznunk kell a minket körülölelő világra.

Környezetvédelmi jeles napok:

- szeptember 20. Takarítás világnapja
- október 4. Állatok világnapja
- március 22. Víz világnapja
- április 22. Föld napja
- május 10. Madarak és fák napja
- június 5. Környezetvédelmi világnap

A fejlődés várható eredményei óvodáskor végére:

- a gyermek tudja a személyi adatait,
- szókinca megfelelő legyen a környezetében látottak, tapasztaltak elmondásához,
- tudjon tárgyakat szétválogatni meghatározott szempontok alapján,
- nevezze meg saját testrészeit, érzékszerveit,
- tudja az évszakok nevét, jellemzőit, a napok nevét, sorrendjét, napszakokat,
- ismerje néhány környezetében lévő épület funkcióját (iskola, orvosi rendelő stb.),
- nevezze meg a közlekedés eszközeit, néhány szabályát,
- ismerje a színeket, színárnyalatokat,
- helyezze főbb csoportjaikba az élőlényeket (ember, állat, növény)
- vegyen részt elemi természetvédelmi tevékenységben (például téli madárvédelem)
- szeresse a szépet, a természetet legyen ismerete a természetvédelemről,
- alakuljon ki a hazaszeretet érzésének csirája.

5.6.2. A környezet formai, mennyiségi, téri viszonyai (matematika)

A matematika a környezet azon tárgyainak tulajdonságaival történő ismerkedést szolgálja, amelyekkel a gyerekek nap, mint nap kapcsolatba kerülnek tevékenységeik során. Ezért a matematika műveltség tartalma nem választható el a környezet megismerésétől. A különböző tevékenységek alatt számos matematikai tapasztalatot

szerezhet a gyermek, melyek aztán alkalmazhat tevékenységeiben. Ez a tapasztalatszerzés többnyire spontán, mely a tervezett matematikai fejlesztés alapja.

Célunk: olyan matematikai részképességek megalapozása, amely az iskolai élet megkezdéséhez szükséges.

Feladatok:

- matematikai tapasztalatszerzés a szűkebb és tágabb környezet elemeiről (tárgyi, emberi, természeti),
- a környezet tevékeny megismerése közben mennyiségi, formai, nagyságbeli, tér- és síkbeli szemléletek alakítása,
- a környezet jelenségeinek, tárgyainak, tulajdonságainak, mennyiségi viszonyainak, formáinak rendszerezése.

A matematikai fejlesztés nem szűkülhet le a foglalkozásokra, még akkor sem, ha azok kötetlenek. A tervezett matematikai fejlesztés feladatainak felépítése, ezen belül az egyénre szabott feladatmegoldás az óvodapedagógustól tudatos felkészülést igényel.

Az egyes témák integráltan, közvetlenül a játékidőben dolgozhatók fel, feladatunk kiválasztani, hogy milyen matematikai problémát dolgozunk fel a gyerekekkel és hogyan segítsük matematikai gondolkodását. A valóságból merített természetes élethelyzetekben, spontán játék közben elegendő, hely, idő és eszköz biztosításával hozzásegítjük a gyermeket az alapozó műveletek (egyenkénti számbavétel, sorba rendezés, halmazba sorolás, több-kevesebb-ugyanannyi) minél sikeresebb végzéséhez, találkoznak a geometriával, relációval, tér- és síkbeli alkotásokkal.

A fejlődés várható eredményei óvodáskor végére:

- a gyermekek a megkezdett feladatokat folytatják, a tárgyakat meghatározott szempont szerint csoportosítják,
- a rendezési elveket felismerik, képesek halmazokat, sorozatokat létrehozni,
- a tárgyakat megszámlálják legalább 1-től 10-ig, kialakul a számfogalmuk 10-12-es számkörben,
- egyszerű ok-okozati összefüggéseket, mennyiségi viszonyokat felismernek,
- kialakul a felfedező, kereső, vizsgálódó magatartásuk,
- a térben jól tájékozódnak, megnevezik az irányokat,
- felismerik a geometriai alakzatokat,

- térbeli építmények tükörképét megépítik,
- érdeklődnek a matematikai játékok iránt,
- előállítanak bontással, hozzáadással, különféle elrendezéssel kevesebbet, többet, ugyanannyit,
- gondolataikat tevékenységgel és szavakkal is kifejezik.

5.7. Munka jellegű tevékenységek

A munkajellegű tevékenységek is fontos eszközei a komplex óvodai nevelésnek, külső szükségletből motivált, felelősséggel jár, végeredménye hasznos, szükséges, amelyet a gyerekek tapasztalat útján fedeznek fel.

A munkajellegű tevékenységek célja:

- fokozatosan tapasztalja meg a gyermek az önkiszolgálás, majd a közösségért végzett munka eredményét, fontosságát,
- erkölcsi tulajdonságok fejlesztése - kitartás, kötelesség, felelősség, önállóság, a munka eredményének megbecsülése,
- Az önkiszolgálás és közösségért végzett munka jellegű tevékenységek során fejlődik gyermekeinkben a saját és mások munkájának megbecsülése,
- esztétikai örömforrás: a szépen, pontosan végzett munka eredménye,
- munkavégzés közbeni kommunikáció fejlődik,
- alakuljon ki a gyerekekben pozitív viszony a munkához,
- minden gyermek saját képességeinek megfelelően végezzen önállóan munkát,
- ismerjék fel a segítségadás lehetőségeit,
- a kreativitás - az egyéni elgondolások megvalósítása,
- életre való felkészítés,
- váljon a gyerekek számára természetessé, hogy mindenki dolgozik.

Feladatok:

- önként, örömmel végzett (játékos) aktív tevékenység legyen,

- a család és az óvoda munkával kapcsolatos elvárásai közelítsenek egymáshoz,
- a munka során a meglévő tapasztalatok erősítése, újakkal való bővítése,
- a munkavégzéséhez szükséges képességek, készségek fejlesztése, eszközhasználatban jártasság,
- munkamegosztás, együttvégzett munka, egymásra figyelés alakítása,
- tapasztalják meg, hogy a munka rendszeresen ismétlődő tevékenység, újra és újra el kell végezni,
- minden gyermek saját képességeinek megfelelően végezzen önállóan munkát.

Munkafajták:

Önkiszolgálás: tisztálkodás és wc használat, fogmosás, öltözködés, étkezésnél az evőeszközök odakészítése a sorrendiségre figyelve.

Közösségért végzett munka: naposi teendők, játékok és eszközök elpakolása, viráglocsolás, alkalomszerű munkák – ünnepi készülődésben, díszítésben való részvétel, évszakokhoz kapcsolódó munkák: szüretelés, hólapátolás, levélsöpörgetés, ültetés, stb.

A munkára nevelés várható eredményei az óvodáskor végére:

- a mindennapi élet tevékenységeit önállóan ellátja maga körül (öltözködés, tisztálkodás, étkezés, az általa használt játékeszközök rendben- és tisztántartása, épségének megőrzése),
- önkéntes segítségnyújtás a felnőtteknek, és társaiknak,
- önálló feladatmegoldás, és értékelés,
- kialakul feladattudatuk, magatartásukban megjeleni a felelősségvállalás,
- szívesen vállalkoznak egyéni megbízatások teljesítésére,
- szívesen működik együtt társaival, és egymás munkáját megbecsülik.

5.8. A tevékenységekben megvalósuló tanulás

A tanulás feltétele a gyermek cselekvő aktivitása, a közvetlen, több érzékszervet foglalkoztató tapasztalás lehetőségének biztosítása. A gyermek tanulásának forrása a játék,

melynek segítségével megismeri környezetét. Az óvodában a tanulás folyamatos, jelentős részben utánzásos, spontán tevékenység, amely nem szűkül le az ismeretszerzésre, hanem sokszínű, változatos, cselekedtető játékos elemeket tartalmazó tevékenységek felkínálásával történik. A tanulás sok esetben magától létrejön a gyermek játéka közben, de megvalósul az irányított tevékenységek alkalmával is.

Célok:

- elsődleges cél a gyermekek kompetenciáinak fejlesztése, attitűdök erősítése és képességek fejlesztése,
- háromtól hat-hét éves korig az iskolai életmódra való felkészítés, az iskolaérettségi szint elérése,
- a sajátos, egyéni képességekhez igazított személyiségfejlődés megfelelő ütemének biztosítása,
- megfelelő szociális érettség, alkalmazkodás a társakhoz és a közösséghez,
- megfelelő beszédkészség kialakítása,
- megfelelő értelmi fejlettségi szint elérése, korának megfelelő tájékozottság.

Feladatok:

- a gyermek kíváncsiságára, megismerési vágyára, érzelmi beállítottságára, önkéntelen figyelmére alapozva, tapasztalataira építve irányítsuk a gyermeki gondolkodás fejlődését,
- biztosítsuk a környező világ önálló felfedezését, megismerését,
- segítsük a gyermeki személyiség kibontakoztatását egyénre szabott értékeléssel, pozitív megerősítéssel.

Az óvodás gyermek értelmi képessége (észlelés, érzékelés, gondolkodás, figyelem, képzelet) leginkább a spontán játékon, cselekvéses tanuláson keresztül fejlődik. Nevelési gyakorlatunk felfogása szerint a játékba integrált tanulás azt jelenti, hogy az óvónő által kezdeményezett tevékenységek a játékidőben zajlanak úgy, hogy nincs közben játék elrakás. A gyerekek tevékenységük befejezése után igényük szerint folytathatják az eredeti játékukat, vagy újat kezdhetnek. Kivétel a testnevelés, melyet együtt, azonos időben végeznek.

5.9. Kétnyelvűség az óvodánkban

A gyerekek napi rendszerességgel vehetnek részt angol nyelvű foglalkozásokon. Ezek játékos, kötetlen foglalkozások, melyek igazodnak az óvoda programjaihoz, azokkal egységet alkotnak, így a gyerekek két nyelven is megismerhetik az őket körülvevő világot. Napjainkban nélkülözhetetlen, hogy több nyelven beszéljünk, ezért mihamarabb célszerű elkezdni valamelyik idegen nyelvet elsajátítani.

Célok és feladatok:

- a gyerekek ismerkedjenek meg az angol nyelvvel, könnyebb és természetes legyen számukra más nemzetiségűekkel a kommunikáció a jövőben,
- bővüljön ismeretük angol anyanyelvű nemzetek kultúrájának megismerésével,
- egyszerűbb mondatokban képesek legyenek kifejezni angolul, hogy mit szeretnének, gondolnak,
- legyen tapasztalatuk és gyakorlatuk az angol nyelvvel kapcsolatban,
- ismerjenek meg angol nyelvű dalokat, verseket, játékokat,
- angol anyanyelvű pedagógus segítségével az angol kiejtés pontosítása, rögzítése.

6. Hagyományok, óvodánk ünnepei

Ezek a jeles napok nagy izgalommal töltik el a gyermekeket. Nekünk feladatunk, hogy népünk szokásával, hagyományival megismertessük őket, népi értékeket közvetítsünk feléjük, esztétikai élménnyel párosulva. Ezek az ünnepek sokszor hosszas előkészületekkel járnak, melynek erős közösségformáló ereje van. Az együtt ünneplések meghitté és változatossá teszik a mindennapokat, a gyermekek szívesen vesznek részt rajtuk. A csoportszoba díszítése fokozza a hangulatot, a gyermekek izgatottságát, örömet, így motiváló erejével fejleszti ízlésüket, finommanipulációjukat, szocializálja őket az együttműködés és közös „munka” által.

Óvodánk jeles napjai, feladataink:

- *Márton nap:* lámpás készítése, mécses gyújtás, libacombevés, Márton napi dalok, mondókák tanulása.

- *Mikulás*: korosztályuknak megfelelő dalok, mondókák tanulása, csizmák, cipők megtisztítása, közös süteménysütés a Mikulásnak (vendégvárás), a jó magaviselet erősítése.
- *Karácsony*: karácsonyi dalok tanulása, ajándékkészítés, karácsonyfa díszítés, süteménysütés, ajándékozás.
- *Újév* (ünnepek utáni visszaérkezéskor): újévi dalok, mondókák megismerése, újévi üdvözlés.
- *Farsang*: teremdíszek, álarcok készítése, terem feldíszítése, jelmeztervezés, beöltözés, népi hagyományok megismerése.
- *Március 15.* dalok tanulása, kokárda, nemzeti színű zászlókészítés, nemzeti szokások megismerése, hazaszeretet megerősítése.
- *Húsvét*: népi hagyományok megismerése, tojásfestés, barkadíszítés.
- *Anyák napja*: anyák napi dalok, mondókák tanulása, korosztályuknak megfelelő időtartamú előadásra készülődés, ajándék készítése az édesanyáknak, előadás, ajándékozás.
- *Gyermeknap*: tudatosítani a gyermekekben, hogy ez a nap csak róluk szól sok játékkal, meglepetéssel.
- *Évzáró ünnepség, búcsúztató*: életkoruknak megfelelő dalok, versek, mondókák tanulása, előadásra, ünnepségre készülődés, előadás, kis ajándékozás, búcsú a legnagyobbaktól.
- *Gyermekek születésnapja*: (szülők bevonásával történik!) csoport ajándékot készít, majd énekel az ünnepeltnek, felköszöntés, gyertyafújás, tortabontás.

Ezekről az ünnepekről mindig időben tájékoztatjuk a szülőket, bevonjuk őket, ötleteket oszthatunk meg egymással, így tehetjük ezeket az alkalmakat még színesebbé.

Ajánlott jeles napok még:

- szeptember 20. Takarítás világnapja
- október 4. Állatok világnapja
- március 22. Víz világnapja
- április 22. Föld napja
- május 10. Madarak és fák napja

- június 5. Környezetvédelmi világnap

7. Óvodánk kapcsolatai

7.1. Kapcsolattartás a családdal

A család, a szülők és a pedagógus összehangolt együttnevelése szükséges a gyermek egészséges, kiegyensúlyozott fejlődéséhez. Ha más-más nevelési elvekkel találkozik a gyermek, az káoszt és zavart szül benne, később problémákhoz vezethet. Ezért nélkülözhetetlen a gyermek környezetének, családtagjainak, eddigi szokásainak megismerése. Ez többféle módon történhet:

- beiratkozáskor a szülő elmondása alapján,
- családlátogatásokkor,
- fogadóórákon az újdonságok részletes megbeszélésével,
- a szülők folyamatos tájékoztatása, mikor hozza vagy elviszi a gyermeket.

Mindenekfelett azonban a legfontosabb a kölcsönös bizalom a szülők és a pedagógus között, hogy nyíltan tudjanak beszélni a problémákról és sikerekről egyaránt a gyermek fejlődése érdekében, éreztetni kell velük, hogy számunkra a legfontosabb a gyermek.

7.2. Az óvoda és bölcsőde

Szerencsésnek mondhatjuk magunkat, mert óvodánk mellett, az épületen belül családi napközi is működik, így a bölcsődés kort elhagyva gyermekeink ugyanabban az épületben folytathatják óvodai életüket. Ez számunkra azért is könnyebbség, mert előzőleg a gondozónők részletes, a gyermekek nevelését érintő tapasztalatokat cserélhetnek, oszthatnak meg egymással. Természetesen külső intézményekkel, bölcsődékkal, más családi napközikkal is tartjuk a kapcsolatot.

A kapcsolattartás formái:

- látogatások,
- tapasztalatcserék,

- közös játékok.

7.3. Az óvoda és iskola

Az óvoda a gyermek zavartalan iskolakezdése érdekében az iskolával való kapcsolat kialakításában és fenntartásában nyitott. Fontos egymás nevelési céljainak, elképzelését megismerni.

A kapcsolattartás formái:

- iskolalátogatások (szülők, gyermek, óvodapedagógusok)
- a tanítónők óvodalátogatásai, szakmai napokon, csoportlátogatással,
- szülői értekezletek,
- az óvodások részvétele különböző iskolai foglalkozásokon, kiállításokon, rendezvényeken.

7.4. Az óvoda egyéb kapcsolatai

A *fenntartóval* hivatalos éves beszámoló megosztása, követve az önkormányzat által megszabott módon.

Az *egészségügyi szervekkel* (gyermekorvos, védőnő) való kapcsolattartás:

- rendszeres orvosi vizsgálat,
- alkalmankénti eset megbeszélés,
- az tanköteles gyerekek iskola alkalmassági vizsgálata.

Szakszolgálati intézményekkel: Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat, Gyámügy, Nevelési Tanácsadó, speciális képességeket vizsgáló szakértői bizottságok

- esetenkénti megbeszélések,
- esetenkénti szűrővizsgálatok,
- éves adatszolgáltatás

Ezekon kívül alkalmanként felvesszük a kapcsolatot kulturális intézményekkel, központokkal, könyvtárral is.

8. Gyermekvédelem az óvodában

Biztosítjuk azokat a nevelési feladatokat, tevékenységeket, melyek a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű gyermekek differenciált fejlesztését. Igyekszünk segíteni ahhoz, hogy ezek az érintett gyermekek zavartalanul kezdhessék meg iskolai életüket.

Alapelveink:

- minden esetben a gyermekek érdekeit kell képviselni, azt semmi más nem előzheti meg,
- minden megkülönböztetés nélkül kell a gyermekek részére a jogokat biztosítani, figyelembe véve a nemek közti egyenlőség érvényesülésének elvét is,
- mindig azt a jogot kell alkalmazni, mely a gyermekekre nézve a legelőnyösebb,
- mindezeket figyelembe véve fontos az egyéni sorsokkal való törődés.

Cél: segítségnyújtás és a hátrányok csökkentése az óvoda keretei között.

Feladatok:

- a gyerekek jogairól szóló törvény betartása,
- nyilvántartásba vétel,
- problémamegoldás az óvodán belül vagy külső segítséggel,

Módszereink:

- egyéni bánásmód,
- tapintat,
- körültekintő, személyes kapcsolattartás.

Az óvodai gyermekvédelem megszervezése:

- felderítés segítése,
- nyilvántartásba vétel elhanyagoló nevelés, testi-lelki bántalmazás, anyagi nehézségek, rossz szociokulturális háttér, a szülő deviáns viselkedése, egészségügyi okok esetén,
- nyilvántartás folyamatos vezetése,
- környezettanulmány készítése,

- családlátogatás csoportvezető óvónővel együtt,
- kapcsolattartás:
 - pedagógiai szakszolgálat,
 - szociális és gyermekvédelmi osztály,
 - szociális bizottság,
 - Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat

Csoportvezető óvónő feladatai:

- prevenció,
- adatszolgáltatás,
- családlátogatás, kapcsolattartás

9. Az iskolára érett gyermek jellemzői

Az iskolakezdéshez az alábbi feltételek megléte elengedhetetlen, amelyek egyaránt szükségesek a sikeres iskolai munkához.

- testi,
- lelki és
- szociális érettség,

9.1. A testileg egészségesen fejlődő gyermek

- Hatéves kora körül eljut az első alakváltozáshoz.
- Megváltoznak testarányai, megkezdődik a fogváltás.
- Teste arányosan fejlett, teherbíró.
- Mozgása összerendezettebb, harmonikusabb.
- Erőteljesen fejlődik a mozgáskoordináció és a finommotorika.
- Mozgását, viselkedését, testi szükségletei kielégítését szándékosan irányítani képes.

9.2. A lelkileg egészségesen fejlődő gyermek

- Az óvodáskor végére nyitott érdeklődésével készen áll az iskolába lépésre.
- A tanuláshoz szükséges képességei folyamatosan fejlődnek.
- Érzékelése, észlelése tovább differenciálódik. Különös jelentősége van a téri észlelés fejlettségének, a vizuális és az akusztikus differenciációnak, a téri tájékozottságnak, a térbeli mozgásfejlettségnek, a testséma kialakulásának.
- Az önkéntelen emlékezeti bevésés és felidézés, a közvetlen felidézés mellett megjelenik a szándékos bevésés és felidézés, megnő a megőrzés időtartama; a felismerés mellett egyre nagyobb szerepet kap a felidézés,
- Megjelenik a tanulás alapját képező szándékos figyelem, fokozatosan növekszik a figyelem tartalma, terjedelme, könnyebbé válik a megosztása és átvitele,
- A cselekvő-szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodás is kialakulóban van.
- Érthetően, folyamatosan kommunikál, beszél; gondolatait, érzelmeit mások számára érthető formában, életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni; minden szófajt használ; különböző mondatszerkezeteket, mondatfajtákat alkot; tisztán ejti a magán- és mássalhangzókat végig tudja hallgatni és megérti mások beszédét
- Elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és környezetéről; tudja nevét, lakcímét, szülei foglalkozását
- Felismeri a napszakokat; ismeri és gyakorlatban alkalmazza a gyalogos közlekedés alapvető szabályait; ismeri szűkebb lakóhelyét, a környezetében élő növényeket, állatokat, azok gondozását és védelmét; felismeri az öltözködés és az időjárás összefüggéseit.
- Ismeri a viselkedés alapvető szabályait, kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek; elemi mennyiségi ismeretei vannak.

9.3. A szociálisan egészségesen fejlődő gyermek

- Készen áll az iskolai élet és a tanító elfogadására, képes a fokozatosan kialakuló együttműködésre, a kapcsolatteremtésre felnőtten és gyermektársaival, amennyiben az iskolai légkör ezt lehetővé teszi.
- Egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni; késleltetni tudja szükségletei kielégítését,
- Feladattudata kialakulóban van, s ez a feladat megértésében, feladattartásban, a feladatok egyre eredményesebb elvégzésében nyilvánul meg; kitartásának, munkatempójának, önállóságának, önfegyelmének alakulása biztosítja ezt a tevékenységet.
- Az óvoda a tanköteles életkorba lépéskor a gyermek fejlettségével kapcsolatosan „Szakvéleményt” ad ki.
- A szülő köteles a meghirdetett időpontban tanköteles gyermekét beíratni a lakóhelye szerint illetékes, vagy a választott iskola első évfolyamára. Amennyiben a szülő gyermekét az általa választott, de nem a körzeti iskolába kívánja beíratni, azt a körzeti iskolában be kell jelenteni.

(Hivatkozás: <http://www.dunaszentpal.hu/ovodai-hiirek-2/dokumentumok/ovodai-neveles-rendszer/az-ovodaba-es-az-iskolaba-lepes-feltetelei>)

10. Az óvoda egyéb szolgáltatásai

Óvodánkban lehetőség nyílik a sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztésére. A gyermekek fejlesztését helyben végzi logopédus, és TSMT terapeuta. Szakembereink a gyermekről készült szakértői bizottság által megküldött szakvélemény alapján előírt időkeretben végzik a szükséges fejlesztést, valamint a csoportokban dolgozó pedagógusokkal egyeztetve felmérést is végeznek.

Délutánonként, a szülők igénye szerint különféle elfoglaltságoknak (zenei különóra, mozgásos elfoglaltságok), külön foglalkozásoknak szívesen biztosítunk helyet és időt, ezek még egyeztetés alatt állnak.

11. A program működését tervező, elemző, és értékelő dokumentumok

A programhoz a következő szakmai dokumentumok elkészítése szükséges:

- **Éves Munkaterv:** készíti az óvodavezető, **időkerete: 1 év**
Ez a dokumentum hidat képez a program és a gyermekcsoportok elkészített terve között.
- **A gyermekcsoportok nevelési terve:** készítik: óvodapedagógusok, **időkeret: félév**
- **A gyermekcsoportok tevékenységi terve:** készítik: óvodapedagógusok, **időkeret: negyedév**
- **Eseményterv: tervezési időkeret 1 hónap**

(Ezek a dokumentumok a csoport naplóban találhatóak, melyek tartalmazzák a csoportra differenciáltan vonatkozó szokás-, szabályrendszert, a jeles napokhoz, évszakokhoz, tevékenységi témakörökhöz tartozó anyagokat és az eseménnyel járó szervezési munkákat.)

- **Gyermektükör: tervezési időkerete: folyamatos**
Tartalmazza: a gyermek anamnéziséit, az óvónők megfigyeléseit, a gyermekek képességszintjeit, és a fejlesztési elképzeléseket.(Az első héten az anamnézist, a beszoktatás befejezésére a fejlettség szintjének regisztrálását elvégezzük, hogy az egyéni fejlesztéseket tervezni lehessen.)

12. Felhasznált irodalom

Jogsabályi háttér:

- 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992.évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról
- 363/2012.(XII.17.)Kormány rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról
- a 137/1996. (VIII.28.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról, melyet a 255/2009. (XI.20.) számú Korm. rendelet módosított

Óvodai nevelés:

- Nagy Jenőné: Óvodai programkészítés - de hogyan? NAT- TAN Sorozat, Bp. OKI.1996.
- Bauer Gabriella: Gyermekirodalmi szöveggyűjtemény. Tankönyvkiadó. Budapest
- Zilahy Józsefné: Nevelés az óvodában verssel, mesével. Magyar pedagógiai Társaság, 1989.
- Tátrai Zsuzsanna - Karácsony Molnár Erika: Jeles napok, ünnepi szokások. Planétás kiadó. Bp. 1997.
- Forrai Katalin: Ének az óvodában. Zeneműkiadó. 1987.
- Törzsök Béla: Zenehallgatás az óvodában. Zeneműkiadó. Budapest. 1982.
- Dr. Tóthszöllősyné Varga Tünde: Mozgásfejlesztés az óvodában. Adu Print Kft. Budapest. 1994.
- Sínai Miklós u-i óvoda nevelőtestülete: Napról-napra a mi kalendáriumunk. Pedellus Bt. Debrecen.1992.